

**Regels en Richtlijnen van de
Examencommissie**

2025-2026

Examencommissies
Faculteit der Bètawetenschappen

VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Faculteit der
Bètawetenschappen

Regels en Richtlijnen van de Examencommissie (2025-2026)

Geldig vanaf 1 september 2025

Inhoud

1. Toepassingsgebied
2. Begripsbepaling en algemeen
3. Samenstelling van de Examencommissie
4. Taken van de Examencommissie
5. Werkwijze van de Examencommissie
6. Vragen en opgaven, stof en duur van de tentamens
7. Tentamen in een andere vorm dan voorgeschreven in de OER
8. Mondeling tentamen
9. Beoordeling van tentamens
10. Kwaliteitsborging
- 11a. Orde tijdens de afname van schriftelijke examenonderdelen
- 11b. Orde tijdens practica
12. Afstuderen
13. Vrij programma
14. Judicia
15. Getuigschrift en verklaring
16. Vrijstelling (in aanvulling op de OER)
17. Vervangende opdracht
18. Vrijstelling van praktische oefening en werkgroepbijeenkomsten
19. Fraude bij examens en tentamens
20. Procedure en Sancties
21. Onregelmatigheden
22. Bewaartermijnen
23. Jaarverslag
24. Wijzigingen van deze regels en richtlijnen
25. Niet-voorzien gevallen/ hardheidsclausule
26. Inwerkingtreding

Bijlage 1: Vrije Universiteit - Tentamenregeling

1. Toepassingsgebied

De regels zoals bedoeld in artikel 7.12b, derde lid, WHW, worden vastgesteld door de Examencommissie en worden aangeduid als Regels en Richtlijnen Examencommissie. Deze Regels en Richtlijnen zijn van toepassing op de tentamens en examens van de opleidingen van de Bachelor Colleges en Graduate Schools Health and Life Sciences (HLS), Earth, Ecological and Environmental Sciences (EEE), Information Sciences (IS) en Natural Sciences & Mathematics (NSM) van de faculteit der Bètawetenschappen. Deze regeling is van toepassing op eenieder die de opleiding in dit studiejaar volgt, ongeacht het moment waarop die de opleiding is begonnen.

2. Begripsbepaling en algemeen

1. De in de voor de betreffende opleiding geldende OER omschreven begrippen zijn ook van toepassing op deze regeling. De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent. In deze regels en richtlijnen wordt verstaan onder:
 - 1) *Examencommissie of deelcommissie*: de Examencommissie van één of meer opleidingen van de faculteit.
 - 2) *Facultaire Examencommissie*: Overkoepelende Examencommissie gericht op procedurele afstemming van de werkwijze van de deelcommissies, goedkeuring verslagen toetscommissie en Regels & Richtlijnen. Alle leden van de Examencommissies van de opleidingen zijn lid van de Facultaire Examencommissie.
2. In het geval een bepaling in deze regeling in strijd is met een bepaling uit de voor desbetreffende opleiding geldende OER, geldt de bepaling uit de OER.

3. Samenstelling van de Examencommissie

1. De samenstelling van de Examencommissie is vastgelegd in het faculteitsreglement. De faculteit der Bètawetenschappen kent 2 facultaire Examencommissies, te weten de facultaire Examencommissie HLS-EEE en de facultaire Examencommissie NSM-IS. De facultaire Examencommissie HLS-EEE kent 9 deelcommissies, de facultaire Examencommissie NSM-IS kent 7 deelcommissies. De Examencommissie van (een cluster van) opleidingen bestaat uit maximaal 5 leden, allen deskundig op het terrein van de betreffende opleiding(en). Ten minste één lid is als docent verbonden aan de opleiding of één van de opleidingen waarvoor deze Regels en Richtlijnen zijn bedoeld. De leden van de Examencommissies vormen tezamen de facultaire commissie. Voor de facultaire Examencommissie geldt dat ten minste één lid afkomstig is van buiten de opleiding(en). Leden van het College van Bestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid dragen binnen de instelling kunnen geen deel uitmaken van een Examencommissie.
2. De leden van de Examencommissie worden benoemd door het FB.
3. De Examencommissie wijst één van haar leden aan als voorzitter, niet zijnde het externe lid. De voorzitter wijst een ander lid aan ter vervanging bij afwezigheid. De voorzitter van de facultaire Examencommissie maakt bij voorkeur geen deel uit van een van de deelcommissies. De ambtelijk secretaris is belast met de dagelijkse gang van zaken van de Examencommissie.
4. Alvorens een lid wordt benoemd, hoort het FB de Examencommissie over de voorgenomen benoeming.
5. Een lid van de Examencommissie wordt voor drie jaar benoemd en kan maximaal tweemaal worden herbenoemd.
6. Het FB draagt er zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de Examencommissie wordt gewaarborgd.

4. Taken Examencommissie

De taken van de Examencommissie zijn geregeld in de wet. Hiertoe behoort in elk geval het vaststellen van regels over de uitvoering van de taken en bevoegdheden en het nemen van maatregelen met betrekking tot:

- a. het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de OER stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad;
- b. het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens;
- c. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de OER om de uitslag van de tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen;
- d. het verlenen van vrijstellingen voor het afleggen van een of meer tentamens;
- e. het verlengen van de geldigheidsduur van een tentamen of een vrijstelling met een beperkte geldigheidsduur, als een student daarom gemotiveerd verzoekt. De Examencommissie kan besluiten verlenging van de geldigheid slechts toe te staan nadat de verzoeker een aanvullend tentamen van de desbetreffende stof met goed gevolg heeft afgelegd;
- f. het in bijzondere gevallen bepalen dat van de in de OER vastgestelde toetsvorm kan worden afgeweken;
- g. fraude;
- h. het aanwijzen van examinatoren voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan;
- i. het uitreiken van het getuigschrift, met daaraan toegevoegd het diplomasupplement, ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd;
- j. het verlenen van toestemming aan een student om een vrij onderwijsprogramma te volgen, waarvan het examen leidt tot het verkrijgen van een graad;
- k. het uitreiken van een verklaring van behaalde tentamens aan degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd maar aan wie niet een getuigschrift kan worden uitgereikt;
- l. het jaarlijks opstellen van een verslag van haar werkzaamheden.

5. Werkwijze van de Examencommissie

1. De Examencommissie vergadert in de regel één keer per maand (met uitzondering van de maanden juli en augustus) of wanneer haar voorzitter zulks nodig acht. Het vergaderschema wordt tijdig gepubliceerd. De vergadering is niet openbaar. De facultaire Examencommissie vergadert ten minste 5 keer per jaar.
2. Het FB kan een ambtelijk secretaris aan de Examencommissie toevoegen.
3. Bij een verzoek of klacht, waarbij een lid van de Examencommissie is betrokken, geschiedt behandeling buiten aanwezigheid van het betrokken lid.
4. Een verzoek of klacht is in ieder geval voorzien van een motivering van het verzoek of omschrijving van de klacht. Een verzoek moet compleet zijn en alle nodige informatie bevatten.
5. De Examencommissie neemt een beslissing uiterlijk binnen zes weken (30 werkdagen) na ontvangst van een verzoekschrift. De Examencommissie kan de beslissing verdagen en doet hiervan schriftelijk mededeling aan belanghebbenden.
6. Voor besluiten van de facultaire Examencommissie moet 1 lid per deelcommissie stemmen. Besluiten van de facultaire Examencommissie worden bij meerderheid van stemmen genomen als tenminste de helft van de deelcommissies is vertegenwoordigd.
7. De facultaire Examencommissie HLS-EEE kent negen deelcommissies, te weten voor de bachelor en masteropleidingen op het gebied van:
 - Aardwetenschappen
 - Biologie & Ecology
 - Biomedical Sciences

- Biomolecular Sciences
 - Environment and Resource Management
 - Gezondheid en Leven
 - Gezondheidswetenschappen & Health Sciences
 - Management, Policy Analysis and Entrepreneurship in the Health and Life Sciences & Global Health
 - Neurosciences
8. De facultaire Examencommissie NSM-IS kent zeven deelcommissies, te weten voor de bachelor en masteropleidingen op het gebied van:
 - Mathematics & Business Analytics
 - Scheikunde
 - Farmaceutische Wetenschappen
 - Informatica
 - Natuur- en Sterrenkunde
 - Medische Natuurwetenschappen
 - Science, Business & Innovation.
 9. De deelcommissies worden dienovereenkomstig aangeduid. Iedere deelcommissie heeft ten minste 2 leden.
 10. Ter bevordering van de dagelijkse gang van zaken kunnen aan deelcommissies niet-stemhebbende leden worden toegevoegd.
 11. De deelcommissies kiezen uit hun leden een dagelijks bestuur, bestaande uit een voorzitter en een secretaris.
 12. De dagelijkse zaken in de facultaire Examencommissie worden door de deelcommissies afgehandeld.
 13. Besluiten van de deelcommissies worden bij meerderheid van stemmen genomen
 14. Een student die in het kader van de opleiding elders een vak volgt, wendt zich tot de Examencommissie van de opleiding waartoe dat vak hoort, in het geval de student om een extra tentamen gelegenheid verzoekt.
 15. Voor zover de besluitvorming van de Examencommissie een belangenafweging vergt, wordt onder meer rekening gehouden met de volgende belangen:
 - a. het borgen van de kwaliteit van tentamens of examens;
 - b. doelmatigheidseisen: de Examencommissie streeft ernaar ernstige studievertraging voor studenten, alsmede een (te) grote extra werkbelasting voor docenten of de opleiding te voorkomen. Bij de beoordeling wordt meegenomen dat de inspanningen voor de opleiding niet buitenproportioneel zijn;
 - c. mildheid: de Examencommissie betracht mildheid ten opzichte van studenten die door bijzondere omstandigheden buiten hun schuld studievertraging hebben opgelopen.
 16. De student kan beroep aantekenen tegen de beslissing van de Examencommissie bij het College van Beroep voor de Examens binnen zes weken na bekendmaking van de beslissing.
- 6. Vragen en opgaven, stof en duur van de tentamens**
1. De vragen en opgaven van het tentamen gaan de tevoren bekendgemaakte tentamenstof niet te buiten. Deze tentamenstof wordt voor de aanvang van het onderwijs dat op het tentamen voorbereidt, in hoofdzaak bekend gemaakt. Uiterlijk een maand voor het afnemen van het tentamen wordt de precieze omvang van de stof definitief bekend gemaakt.
 2. In geval van een hertentamen in een volgend studiejaar legt de student het hertentamen af over de stof die voor dat volgende studiejaar is vastgesteld, tenzij de Examencommissie op verzoek van de examinerator anders bepaalt.
 3. De duur van elk tentamen is zodanig dat de student redelijkerwijs voldoende tijd heeft om de vragen te beantwoorden.

7. Tentamen in een andere vorm dan voorgeschreven in de OER

1. De Examencommissie kan op verzoek van een examinerator bepalen dat het tentamen in een andere vorm dan in de OER is bepaald, wordt afgenomen.
2. Op verzoek van de student kan de Examencommissie toestaan dat een tentamen in een andere vorm dan in de OER is bepaald, wordt afgenomen.

8. Mondeling tentamen

1. Mondeling wordt niet meer dan één student tegelijk getentamineerd, tenzij in de OER voor de desbetreffende onderwijseenheid anders is bepaald.
2. De deelcommissie of de examinerator kan in een bijzonder geval bepalen dat een mondeling tentamen niet openbaar is.
3. Een student kan een gemotiveerd verzoek indienen bij de deelcommissie om af te wijken van het openbare karakter van de zitting. De deelcommissie weegt het belang van de student tegen het belang van de openbare zitting af.
4. Bij het afnemen van een mondeling tentamen is een tweede docent/examinerator aanwezig. Indien een mondeling tentamen wordt afgenomen door middel van een videogesprek, kan worden volstaan met de aanwezigheid van één examinerator en het maken van een geluidsopname.
5. De student is gehouden bij deelname aan een mondeling tentamen een geldig bewijs van inschrijving en een geldig identiteitsbewijs te tonen.

9. De beoordeling van tentamens

1. Een onderwijsonderdeel wordt afgesloten met een tentamen waaraan een eindcijfer of symbool (voldaan/niet voldaan, goed/voldoende/onvoldoende, of een andere kwalificatie) wordt toegekend.
2. Wanneer een student aan geen enkel van alle samenstellende delen van het tentamen heeft deelgenomen registreert de examinerator als eindcijfer: 'no show' (ns).
3. Bij het behalen van het eindcijfer geldt voor de afronding van het gemiddelde van deelresultaten de volgende tabel:

Vanaf	Tot	Cijfer
1.00	1.24	1.0
1.25	1.74	1.5
1.75	2.24	2.0
2.25	2.74	2.5
2.75	3.24	3.0
3.25	3.74	3.5
3.75	4.24	4.0
4.25	4.74	4.5
4.75	5.49	5.0
5.50	6.24	6.0

6.25	6.74	6.5
6.75	7.24	7.0
7.25	7.74	7.5
7.75	8.24	8.0
8.25	8.74	8.5
8.75	9.24	9.0
9.25	9.74	9.5
9.75	10.0	10

10. Kwaliteitsborging

1. De kwaliteitsborging vindt plaats overeenkomstig hetgeen is geregeld in de Handreiking Examencommissies.
2. De Examencommissie hanteert bij het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens het 'Kader toetsbeleid'.

11a. Orde tijdens de afname van schriftelijke examenonderdelen

1. De student is verplicht bij deelname aan een tentamen een geldig bewijs van inschrijving of een geldig identiteitsbewijs (collegekaart, id, paspoort, rijbewijs of ACTA-pas) te tonen.
 - a. De student die de bewijsstukken, bedoeld in het eerste lid, niet kan tonen, kan worden uitgesloten van het tentamen, dan wel kan het tentamen dat de student heeft ingeleverd, ongeldig worden verklaard. De registratie waaruit blijkt dat de student heeft deelgenomen aan het tentamen, blijft gehandhaafd.
 - b. Deelname aan een digitale toets is niet mogelijk zonder gebruik te maken van het persoonlijk VUnet-ID en wachtwoord door de student. De student draagt zelf de verantwoordelijkheid voor het paraat hebben van beide codes.
2. De toetsorganisatie draagt er in samenspraak met het onderwijsbureau van de faculteit zorg voor dat, ten behoeve van de schriftelijke tentaminering voldoende surveillanten worden aangewezen, die erop toezien dat het tentamen in goede orde verloopt.
3. Indien het tentamen niet wordt afgenomen in een gemeenschappelijke tentamenruimte zoals bedoeld in de Tentamenregeling VU, draagt het onderwijsbureau van de faculteit zorg voor aanwezigheid van voldoende surveillanten.
4. De student is verplicht de aanwijzingen van de surveillant(en) te volgen.

11b. Orde tijdens practica

1. De verantwoordelijke docent van het practicum, het veldwerk, de excursie dan wel de leiding van de onderzoeksgroep, zorgt ervoor dat ten behoeve van de (practicum)proeven/praktische oefeningen zo nodig assistenten worden aangewezen, die erop toezien dat het practicum, veldwerk, excursie of onderzoek in goede orde verloopt.
2. De student is verplicht zich op verzoek van of namens de Examencommissie te legitimeren door middel van een geldig bewijs van inschrijving.
3. De student is verplicht de aanwijzingen van de practicumleiding, die voor of tijdens het practicum worden gegeven, onverwijld op te volgen.
4. Een student die niet voldoet aan het bepaalde bij of krachtens het tweede of derde lid, kan door of namens de Examencommissie worden uitgesloten van verdere deelname van het

desbetreffende practicum. De uitsluiting heeft tot gevolg dat geen uitslag wordt vastgesteld. Voordat de Examencommissie een besluit tot uitsluiting neemt, stelt zij de student in de gelegenheid te worden gehoord.

5. Indien er een risico-evaluatie is opgesteld voor de praktische oefening dan is de student gehouden deze voor aanvang van de cursus te ondertekenen. Bij achterwege laten van ondertekening kan een student worden uitgesloten van de cursus.

12. Afstuderen

1. De Examencommissie stelt de uitslag van het examen vast, als zij heeft vastgesteld dat de student de tot de opleiding behorende onderwijseenheden met goed gevolg heeft afgelegd. Het examen is afgelegd op de datum waarop aan het laatste tentamen met goed gevolg is afgelegd, tenzij het examen een door de Examencommissie zelf af te nemen onderzoek omvat.
2. Een getuigschrift kan slechts worden uitgereikt, nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat de student aan alle procedurele vereisten heeft voldaan, waaronder de betaling van het collegegeld.
3. De student kan onder opgave van redenen de Examencommissie verzoeken nog niet over te gaan tot vaststelling van het getuigschrift. Het verzoek moet binnen 10 werkdagen worden ingediend, nadat de student op de hoogte is gesteld van de voorgenomen afstudeerdatum of heeft voldaan aan de eisen om af te studeren. De Examencommissie staat uitstel van afstuderen toe, mits de uitgestelde afstudeerdatum valt binnen de nominale studieduur van de verzoeker, vermeerderd met 1 jaar. De Examencommissie kan in bijzondere gevallen anders besluiten.

13. Vrij programma

1. De student heeft de mogelijkheid om, onder bepaalde voorwaarden, een eigen onderwijsprogramma samen te stellen dat afwijkt van de door de opleiding voorgeschreven onderwijsprogramma's.
2. De samenstelling van een dergelijk programma behoeft de voorafgaande goedkeuring van de Examencommissie die daarvoor het meest in aanmerking komt.
3. Het vrije programma wordt door de student samengesteld uit de onderwijseenheden die door de Vrije Universiteit of een andere instelling voor hoger onderwijs worden verzorgd en heeft ten minste de omvang, breedte en diepgang van een reguliere bachelor- of masteropleiding. De student waakt ervoor dat het voorgestelde programma voor een bachelor toelating tot in elk geval één masteropleiding mogelijk maakt. De student verplicht zich hiermee niet die masteropleiding daadwerkelijk te gaan volgen.

14. Judicia

1. Als een student de opleiding uitmuntend afrondt, kan een predicaat 'cum laude' worden toegekend.
2. Cum laude bacheloropleiding BETA faculteit
het judicium 'cum laude' wordt toegekend als aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. voor alle onderdelen van het programma is een resultaat behaald van een 7,0 of hoger;
 - b. het gewogen gemiddelde van alle onderdelen van het programma is ten minste een 8,0; bij NSM-IS telt voor het gewogen gemiddelde het cijfer voor het BSc-project niet mee. Extracurriculaire cijfers tellen niet mee;
 - c. het afstudeerwerk van de bacheloropleiding is ten minste een 8.0;
 - d. bij HLS-EEE is voor maximaal 60 EC vrijstellingen verleend, bij NSM-IS maken vrijstellingen ten hoogste 20% van de nominaal te behalen studiepunten uit;
 - e. alle cijfers zijn binnen vier jaar na aanvang van de studie behaald;
 - f. alle cijfers zijn behaald bij de eerste deelname aan een tentamen. Deze voorwaarde

- geldt voor alle studenten die de opleiding zijn gestart vanaf 1 september 2023;
- g. studenten die de opleiding zijn gestart voor 1 september 2018 vallen onder de oude Cum laude regeling;
3. Cum laude masteropleiding BETA faculteit
het judicium 'cum laude' wordt toegekend als aan de volgende voorwaarden is voldaan:
- a. voor alle onderdelen van het programma is een resultaat behaald van een 7,0 of hoger;
 - b. het gewogen gemiddelde van alle onderdelen van het programma is ten minste een 8,0.; bij NSM-IS telt voor het gewogen gemiddelde het cijfer van het MSc project niet mee. Extracurriculaire cijfers tellen niet mee;
 - c. het resultaat voor het afstudeerwerk is ten minste een 8,0;
 - d. bij NSM-IS maken vrijstellingen ten hoogste 50% van de nominaal te behalen studiepunten uit;
 - e. bij HLS-EEE is er voor maximaal 20% van het totaal aantal studiepunten vrijstelling verleend;
 - f. alle cijfers zijn binnen drie jaar na aanvang van de studie behaald wanneer het een tweejarige masteropleiding betreft; voor een eenjarige masteropleiding zijn alle cijfers binnen twee jaar na aanvang van de studie behaald;
 - g. alle cijfers zijn behaald bij de eerste deelname aan een tentamen. Deze voorwaarde geldt voor alle studenten die de opleiding zijn gestart vanaf 1 september 2023;
 - h. indien een student *tegelijktijd* 2 masterprogramma's van ieder 2 jaar volgt, dan moet de student beide programma's binnen 3,5 jaar hebben afgerond;
 - i. indien een student 2 masterprogramma's volgt, waarbij 1 programma 2 jaar duurt en 1 programma 1 jaar, dan dient de student beide programma's te hebben afgerond binnen 3 jaar;
 - j. studenten die de opleiding zijn gestart voor 1 september 2018 vallen onder de oude Cum laude regeling.
4. Er wordt geen judicium toegekend wanneer een student zich schuldig heeft gemaakt aan fraude.
5. Bij het toepassen van de criteria voor het toekennen van het judicium als bedoeld in lid 2 en lid 3 worden de afgeronde eindresultaten van de examenonderdelen gebruikt zoals die staan geregistreerd in de officiële studentenadministratie.
6. Bij het toepassen van de criteria voor het toekennen van het judicium geldt dat een student deelneemt aan een tentamen zodra de tentamenlocatie wordt betreden of bij een digitaal tentamen zodra het tentamen in de tentamenomgeving wordt geopend. Bij papers en vaardigheidsopdrachten is sprake van deelname zodra een eindversie wordt ingeleverd.
7. De Examencommissie kan beargumenteerd afwijken van de criteria genoemd in lid 2, 3 en 4.

15. **Getuigschrift en verklaring**

1. Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de Examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Aan het getuigschrift voegt de Examencommissie een diplomasupplement toe dat inzicht verschaft in de aard en de inhoud van de afgeronde opleiding. Het diplomasupplement is gesteld in het Nederlands of in het Engels en voldoet aan het Europese format. Vakken die extracurculair zijn behaald buiten de VU komen niet op het diplomasupplement.

2. Een getuigschrift kan slechts worden uitgereikt, nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat de student aan alle procedurele vereisten heeft voldaan, waaronder de betaling van het collegegeld.
3. Degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in het eerste lid kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de desbetreffende Examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door hem met goed gevolg zijn afgelegd, met daarbij vermeld welke onderwijseenheden dit betrof, het aantal EC dat daarmee is verkregen en wanneer de tentamens zijn behaald.

16. Vrijstelling (in aanvulling op OER)

1. Een verzoek om vrijstelling van het afleggen van een tentamen wordt voor aanvang van deelname aan de betreffende onderwijseenheid ingediend bij de Examencommissie.
2. De Examencommissie kan, na advies van de desbetreffende examinerator te hebben ingewonnen, vrijstelling verlenen van een tentamen of practicum of veldwerk op grond van:
 - a. een eerder met goed gevolg afgelegd tentamen of practicum of veldwerk in het hoger onderwijs binnen Nederland of daarbuiten, dat wat inhoud, niveau en studielast betreft overeenkomt met het onderdeel waarvoor vrijstelling wordt verzocht, of
 - b. kennis en/of vaardigheden van vergelijkbare inhoud, niveau en omvang die buiten het hoger onderwijs zijn opgedaan.
3. Indien een student aan de eisen van bepaalde tentamens wenst te voldoen door studie aan een andere faculteit of (Nederlandse of buitenlandse) universiteit, is vooraf goedkeuring van de Examencommissie vereist.
4. Indien de Examencommissie vrijstelling verleent voor een tentamen behorend tot een onderwijseenheid met meer dan één tentamen, kan de vrijstelling pas worden toegekend wanneer alle andere onderdelen binnen de onderwijseenheid zijn behaald. De vrijstelling wordt in dat geval geregistreerd als eindresultaat voor de onderwijseenheid.
5. Een vrijstelling op basis van een vak behorende tot de toelatende opleiding kan niet worden verleend.
6. Door de Examencommissie wordt geen vrijstelling verleend voor een tentamen dat aan een andere faculteit of universiteit is afgelegd, gedurende de periode waarin de student is uitgesloten van het deelnemen aan tentamens wegens fraude.
7. Voor een afstudeerwerk kan geen vrijstelling worden verleend.
8. De maximale hoeveelheid vrijstellingen die een student kan krijgen is 60 EC voor één driejarig bachelorprogramma, 36 EC voor één tweejarig masterprogramma, en 18 EC voor één eenjarig masterprogramma. De vervangende vakken (aan een andere instelling behaalde vakken in het kader van een double degree, zie art. 1.2 van de OER) zijn daaronder niet inbegrepen.
9. Indien een student meerdere opleidingen (tegelijk) volgt, leidend tot meerdere diploma's, waarbij vakken in beide programma's mogen worden opgenomen, kan de examencommissie afwijken van de regel onder 16.8.

17. Vervangende opdracht

1. De student kan de Examencommissie vragen om vrijstelling van het deelnemen aan praktisch werk of een vervangende opdracht hiervoor. Deze vrijstelling kan onder meer worden verleend op grond van gewetensbezwaren. De Examencommissie bepaalt, in overleg met de examinerator, aan welke aanvullende eisen de student moet voldoen. Aan de eindtermen van de opleiding moet de student te allen tijde voldoen.

2. Een studieresultaat voor een vervangende opdracht dat aan een buitenlandse universiteit is behaald, wordt geregistreerd als 'geslaagd' ['pass'].

18. Vrijstelling van praktische oefening en werkgroepbijeenkomsten

In bijzondere gevallen kan de Examencommissie desgevraagd een student vrijstellen, dan wel gedeeltelijk vrijstellen van de verplichting tot deelname aan een praktische oefening of een werkgroepbijeenkomst. De Examencommissie bepaalt op welke manier de student kan aantonen over de beoogde vaardigheden te beschikken.

19. Fraude bij examens en tentamens

1. Onder fraude wordt verstaan ieder handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden, of die van een andere student, geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.
2. Als fraude wordt in ieder geval aangemerkt:
 - a. tijdens het tentamen in het bezit zijn van hulpmiddelen (voorgeprogrammeerde rekenmachine, mobiele telefoon, boeken, syllabi, aantekeningen e.d.), waarvan de raadpleging niet uitdrukkelijk is toegestaan;
 - b. tijdens het tentamen afkijken of uitwisselen van informatie;
 - c. zich tijdens het tentamen uitgeven voor iemand anders;
 - d. zich tijdens het tentamen door iemand anders laten vertegenwoordigen;
 - e. zich voor de datum of het tijdstip waarop het tentamen zal plaatsvinden, in het bezit stellen van de opgaven van het desbetreffende tentamen;
 - f. het aanpassen, uitbreiden of veranderen van een examenonderdeel nadat het is ingeleverd voor definitieve beoordeling;
 - g. het na afloop van de tentamentijd doorwerken aan het tentamen, met uitzondering van degenen die extra tentamentijd toegekend hebben gekregen;
 - h. het inleveren van werk dat is gegenereerd door middel van kunstmatige intelligentie, zonder dat dit is toegestaan als hulpmiddel, als zijnde eigen werk;
 - i. het vervalsen van (onderzoeks)data of bronnen;
 - j. plagiaat.
3. Als fraude in de vorm van plagiaat wordt in ieder geval aangemerkt:
 - a. het gebruik maken dan wel overnemen van andermans teksten, gegevens of ideeën zonder volledige of correcte bronvermelding;
 - b. het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of een bepaalde vormgeving, dat tekst letterlijk aan werk van een andere auteur is ontleend, zelfs indien een correcte bronvermelding is opgenomen;
 - c. het parafraseren van de inhoud van andermans teksten zonder voldoende bronverwijzingen;
 - d. het indienen van een eerder ingediende of daarmee vergelijkbare (delen van een) tekst voor opdrachten van andere examenonderdelen, zonder daar naar te verwijzen;
 - e. het overnemen van werk van medestudenten en dit laten doorgaan voor eigen werk;
 - f. het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling of die (al dan niet tegen betaling) door iemand anders zijn geschreven.
4. Bij de detectie van fraude in teksten kan gebruik worden gemaakt van elektronische detectieprogramma's. Met het aanleveren van de tekst geeft de student impliciet toestemming tot het opnemen van de tekst in de database van het desbetreffende detectieprogramma.

20. Procedure en Sancties

1. Indien de examiner vaststelt dan wel een grondig vermoeden heeft dat van fraude sprake is, maakt die hiervan onmiddellijk schriftelijk melding bij de Examencommissie.
2. De Examencommissie stelt de student schriftelijk in kennis van deze melding en nodigt

de student uit om te worden gehoord over de vermeende fraude en besluit op grond van de stukken en zo mogelijk op de informatie die ingebracht is door de student tijdens de hoorzitting. Van de examinerator kan een nadere toelichting worden gevraagd. Het is mogelijk dat de Examencommissie student pas uitnodigt om te worden gehoord nadat er een provisioneel besluit is gestuurd.

3. In geval de Examencommissie heeft vastgesteld dat er sprake is van fraude, wordt een sanctie opgelegd.
4. In geval van fraude kan de Examencommissie met inachtneming van de beginselen van rechtsgelijkheid en proportionaliteit, het tentamen of het werkstuk, waarop de fraude betrekking heeft, het cijfer 0 toekennen of ongeldig verklaren en bovendien de student uitsluiten van het eerstvolgende desbetreffende tentamen. De Examencommissie kan de student ook opleggen om een reflectieverslag te schrijven. Tevens kan de Examencommissie als onderdeel van de sanctie opleggen dat een plagiaatcertificaat wordt behaald voordat het cijfer wordt vrijgegeven.
5. In geval van recidive of een ernstige vorm van fraude kan de Examencommissie de student uitsluiten van deelname aan een of meer aan te wijzen tentamens of examens voor maximaal een jaar.
6. Wordt een ernstige vorm van fraude vastgesteld, dan kan de Examencommissie aan het College van Bestuur voorstellen de inschrijving van de student definitief te beëindigen.
7. In spoedeisende gevallen waarin deze regels en richtlijnen met betrekking tot fraude niet voorzien, beslist de Examencommissie, met inachtneming van de beginselen van een behoorlijke procedure.
8. Indien een student een vak bij een andere opleiding volgt en er wordt fraude vermoed, dan onderzoekt de Examencommissie van de opleiding waartoe het vak hoort het vermoeden van fraude door de student. Van de bevindingen wordt de Examencommissie van de opleiding die de student volgt, op de hoogte gesteld. Deze laatste Examencommissie bepaalt of, en welke maatregel aan de student wordt opgelegd, als sprake is van fraude.

21. Onregelmatigheden

Indien een of meer tentamenonderdelen of een geheel tentamen naar het oordeel van de Examencommissie niet op de voorgeschreven wijze zijn afgelegd dan wel indien het afnemen van een tentamenonderdeel of een tentamen niet op behoorlijke wijze is geschied, verklaart de Examencommissie het tentamen of het desbetreffende onderdeel daarvan ongeldig.

22. Bewaartermijnen

De examencommissie volgt voor de bewaartermijnen van tentamens, getuigschriften propedeutische fase, afstudeerwerken en afstudeertoetsen de termijnen die zijn opgenomen in de Bewaartermijnenlijst: [Onderwijs](#).

23. Jaarverslag

Voor 1 november stelt de Examencommissie een verslag op van haar werkzaamheden over het voorafgaande studiejaar. De Examencommissie doet het jaarverslag toekomen aan het FB. Desgevraagd kan het jaarverslag of kunnen delen daarvan ter beschikking worden gesteld aan belanghebbenden.

24. Wijzigingen van deze regels en richtlijnen

Geen wijzigingen vinden plaats die van toepassing zijn op het lopend studiejaar, tenzij de belangen van de studenten hierdoor redelijkerwijs niet worden geschaad.

25. Niet-voorzien gevallen/ hardheidsclausule

Indien bij deze Regels en Richtlijnen in enige situatie niet wordt voorzien of in gevallen waar de bepalingen van deze regeling onredelijk en onbillijk uitwerken voor de student, beslist de Examencommissie.

26. Inwerkingtreding

Deze Regels en Richtlijnen treden in werking op 1 september 2025.

Aldus vastgesteld door de Examencommissie NSM-IS op 31 augustus 2025

Aldus vastgesteld door de Examencommissie HLS-EEE op 31 augustus 2025

Vrije Universiteit - Tentamenregeling

In onderstaande tentamenregeling is sprake van centraal ondersteunde tentamenruimtes (ondersteund door IT en FCO) en facultair ondersteunde tentamenruimtes. In het kader van de helderheid en de praktische uitvoerbaarheid van de tentamenregeling voor surveillanten, examinatoren en studenten is gekozen voor 1 regeling waar beide soorten ruimtes in zijn opgenomen. Ten aanzien van de centraal ondersteunde ruimtes geldt dat examencommissies niet vrij zijn om af te wijken van de bepalingen die hieronder staan; dat zijn de gebruikersvoorwaarden die het College van Bestuur stelt aan het gebruik van deze tentamenruimtes. Voor de facultair ondersteunde tentamenruimtes geldt dat examencommissies vrij zijn om aanpassingen te doen in de bepalingen voor hun eigen faculteit, waarbij tevens geldt dat de betreffende examencommissie zelf in dat geval duidelijk de afwijkingen moet aangeven en moet communiceren richting surveillanten, examinatoren, studenten en andere belanghebbenden binnen de faculteit¹. Er wordt vanuit de VU sterk op aangedrongen niet of zo min mogelijk af te wijken en aan te sluiten bij de bepalingen zoals ze hieronder zijn gesteld.

*Vastgesteld door het College van Bestuur op 16 juli 2024.
Bijlage bij de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie.*

Van kracht met ingang van 1 september 2024.

1. Ruimtes, ondersteuning en timeslots

- a. De Vrije Universiteit beschikt over centraal ondersteunde tentamenruimtes en facultaire tentamenruimtes. De afname van de tentamens in de centraal ondersteunde tentamenruimtes wordt ondersteund door de Facilitaire Campus Organisatie (FCO), de dienst Informatietechnologie (IT) en de Centrale Tentamenorganisatie (CTO).
- b. Tentamens die plaatsvinden in de facultaire tentamenruimtes worden ondersteund door de onderwijsbureaus van de faculteiten.
- c. De tentamens worden gepland binnen de volgende timeslots:

	Reguliere tentamentijd	Extra tentamentijd	Totale tentamenduur
Blok 1 (lang – 2:45 uur)	08:30 – 11:15 uur	11:15 – 11:45 uur	2:45 - plus 30 min extra tijd
Blok 2 (kort – 2:15 uur)	12:15 – 14:30 uur	14:30 – 15:00 uur	2:15 - plus 30 min extra tijd
Blok 3 (kort – 2:15 uur)	15:30 – 17:45 uur	17:45 – 18:15 uur	2:15 - plus 30 min extra tijd
Blok 4 (lang – 2.45 uur)	18:45 – 21:30 uur	21:30 – 22:00 uur	2:45 - plus 30 min extra tijd

¹ Punten waarop mogelijk door de examencommissie afgeweken kan worden, staan aangegeven tussen vierkante haken.

- d. Indien in geval van hoge uitzondering in een centraal ondersteunde tentamenruimte meer tentamens tegelijk worden afgenomen met onderling verschillende begin- of eindtijden, zorgt FCO ervoor dat de onderscheiden groepen studenten elkaar zo min mogelijk hinderen bij binnenkomst of vertrek.
- e. Voor studenten die aantoonbaar recht hebben op extra tentamentijd geldt dat zij het tentamen inclusief extra tentamentijd afleggen in de reguliere tentamenruimte.

2. Identificatie student

- a. De student dient bij deelname aan een tentamen een geldig identiteitsbewijs te tonen aan de surveillant². Een foto van een identiteitsbewijs is niet toegestaan.
- b. De surveillant controleert of het getoonde identiteitsbewijs correspondeert met de student in kwestie.
- c. De surveillant controleert het identiteitsbewijs en stelt aan de hand van de presentielijst [bij schriftelijke toetsen op papier] vast of de student staat ingetekend voor het tentamen.
- d. De student dient bij deelname aan een digitale toets gebruik te maken van diens persoonlijke VUnetID en wachtwoord. De student draagt zelf de verantwoordelijkheid voor het paraat hebben van beide codes.

3. Hulpmiddelen

- a. De student laat alle eigendommen, maar in het bijzonder boeken, aantekeningen, smartphones, smartwatches, eigen meegebrachte oordopjes of andere zaken die als hulpmiddel kunnen dienen, buiten de tentamenruimte achter, dan wel legt deze neer op een door de surveillant aan te wijzen plaats in de tentamenruimte. Een looppad tussen de tafels dient vrij te blijven.
- b. In afwijking van lid a is het gebruik van een hulpmiddel tijdens het tentamen door de student toegestaan, als dat hulpmiddel vooraf als zodanig is aangemerkt door de examinator of examencommissie. De toegestane hulpmiddelen staan tevens op het voorblad of het proces-verbaal van het tentamen vermeld.
- c. De student die een hulpmiddel dat niet is aangewezen als een toegestaan hulpmiddel binnen bereik blijkt te hebben tijdens het afleggen van het tentamen of bij bezoek aan het toilet tijdens het tentamen, pleegt fraude.

4. Tijdsbepalingen

- a. De tentamenruimte is vijftien minuten voor aanvang van het tentamen toegankelijk voor studenten.
- b. Na aanvangstijd van het tentamen is de tentamenruimte niet meer voor studenten toegankelijk.
- c. In afwijking van lid b is het volgende bepaald voor studenten die te laat zijn:
 - voor de centraal ondersteunde tentamenruimtes: studenten verblijven in de wachtruimte of op de gang nabij de tentamenruimte. Zij worden gezamenlijk dertig minuten na de aanvangstijd van het tentamen alsnog tot de tentamenruimte toegelaten;

² Een geldig identiteitsbewijs is een collegekaart, paspoort, ID-kaart, rijbewijs of ACTA-pas.

- voor de facultair ondersteunde tentamenruimtes: studenten worden dertig minuten na de aanvangstijd van het tentamen alsnog tot de tentamenruimte toegelaten.
- d. Het is studenten niet toegestaan de tentamenruimte binnen dertig minuten na de aanvangstijd van het tentamen te verlaten.
- e. Studenten die na afloop van de tentamentijd doorwerken aan het tentamen, plegen fraude, met uitzondering van degenen die extra tentamentijd toegekend hebben gekregen.
- f. Indien er sprake is geweest van een calamiteit of technisch probleem waarbij de student of een groep van studenten voor enige tijd niet het tentamen heeft kunnen maken, kan de examinerator afwijken van de eindtijd van het tentamen zolang de nieuwe eindtijd binnen het maximale timeslot valt.

5. Toiletbezoek

- a. Niet eerder dan negentig minuten na de aanvangstijd van het tentamen is toiletbezoek toegestaan. [In de facultair ondersteunde tentamenruimtes: niet eerder dan negentig minuten na de aanvangstijdstip van het tentamen is toiletbezoek toegestaan].
- b. De student die voor het tentamen aan de studieadviseur een medische verklaring heeft overgelegd, waaruit blijkt dat die binnen de gestelde termijn van 90 minuten in staat moet worden gesteld het toilet te bezoeken, mag het toilet bezoeken tijdens het tentamen binnen de termijn bedoeld in het eerste lid.³
- c. Per groep die een bepaald tentamen aflegt in dezelfde ruimte, mag één student per keer het toilet bezoeken.
- d. De surveillant vraagt een student die gebruik wil maken van het toilet aan te tonen dat die geen hulpmiddelen bij zich heeft. De surveillant ziet er verder op toe dat de student die tijdens het tentamen het toilet bezoekt, geen contact heeft met andere studenten, noch op enige wijze hulpmiddelen kan raadplegen.
- e. Als de student het toilet wil bezoeken, zorgt die ervoor dat er geen of zo min mogelijk kans op inkijken van het gemaakte tentamen is, waarbij al het tentamenmateriaal achterblijft op de plek waar het tentamen wordt afgelegd.

6. Eten en drinken

- a. Eten in de tentamenruimte tijdens het afleggen van een tentamen is alleen toegestaan voor studenten met een functiebeperking, waarvoor deze maatregel een belemmering wegneemt.⁴
- b. Drinken meenemen in de tentamenruimte is alleen toegestaan in een doorzichtige en af te sluiten beker of flesje en kan door een surveillant of examinerator worden gecontroleerd op bewerking door de student.

7. Surveillance

- a. De examinerator is inhoudelijk verantwoordelijk voor het tentamen.

³ Hieraan voorafgaand is door de student tijdig een voorziening aangevraagd, die de student in dit geval toegekend heeft gekregen.

⁴ Hieraan voorafgaand is door de student tijdig een voorziening aangevraagd, die de student in dit geval toegekend heeft gekregen.

- b. De surveillant is verantwoordelijk voor het ordentelijk verloop van het tentamen conform de VU-tentamenregeling. De surveillance geschiedt onder gezag van de examiner. De surveillanten volgen de aanwijzingen van de examiner op.
- c. De surveillanten worden voorafgaand aan het tentamen door de examiner geïnformeerd over de hulpmiddelen die de studenten mogen gebruiken en overige bijzonderheden van het tentamen, al dan niet schriftelijk.
- d. Bij 50 of meer studenten dienen minimaal twee surveillanten aanwezig te zijn. Iedere 50 studenten meer vereist een extra surveillant. Per tentamen is in ieder geval één (hoofd)surveillant aanwezig. De wijze van tentamineren en het aantal studenten dat het tentamen aflegt kunnen aanleiding zijn tot een afwijkende norm.
- e. De surveillanten dragen er zorg voor dat de tentamenopgaven zoveel mogelijk tegelijkertijd aan de studenten worden uitgereikt, dan wel dat de studenten een digitaal tentamen op dezelfde tijd starten.
- f. De student is verplicht de aanwijzingen van de examiner en de surveillanten op te volgen.
- g. Het is de examiner en de surveillanten ter voorkoming van fraude toegestaan controles uit te oefenen op zaken die de student tijdens het tentamen benut of kan benutten⁵.
- h. Als tijdens het tentamen fraude wordt vermoed op basis van door de examiner of surveillant geconstateerde onregelmatigheden, meldt de examiner (of namens de examiner de surveillant) dit aan de desbetreffende student. Eventuele bij de vermoede fraude gebruikte materialen en middelen worden tegen bewijs van ontvangst ingenomen. De student mag het tentamen afronden. De surveillant vermeldt op het proces verbaal de naam van de student, het tijdstip en de wijze van de vermeende fraude. De examiner beslist of die het vermoeden van fraude, in overeenstemming met de Regels en Richtlijnen van diens faculteit, meldt bij de examencommissie.
- i. De examiner is tijdens het tentamen in de tentamenruimte aanwezig of is rechtstreeks bereikbaar voor de surveillant in het geval van onregelmatigheden tijdens het tentamen.

8. Toewijzing zitplaats

De examencommissie kan studenten een plaats in de tentamenruimte toewijzen om het tentamen af te leggen. De examencommissie stelt de surveillanten hiervan tijdig op de hoogte.

⁵ Daaronder vallen bijvoorbeeld flesjes drinken, telefoons, wetboeken, rekenmachines, smartwatches etc.